

Koripalloharrastuksen elinkaari

**KATSAUS KORIPALLOHARRASTUKSEN ELINKAAREEN KAUSIEN
2014/15 – 2021/22 LISENSIAINEISTON PERUSTEELLA**

Timo Mannonen ja Markku Salmikivi, 1.7.2022

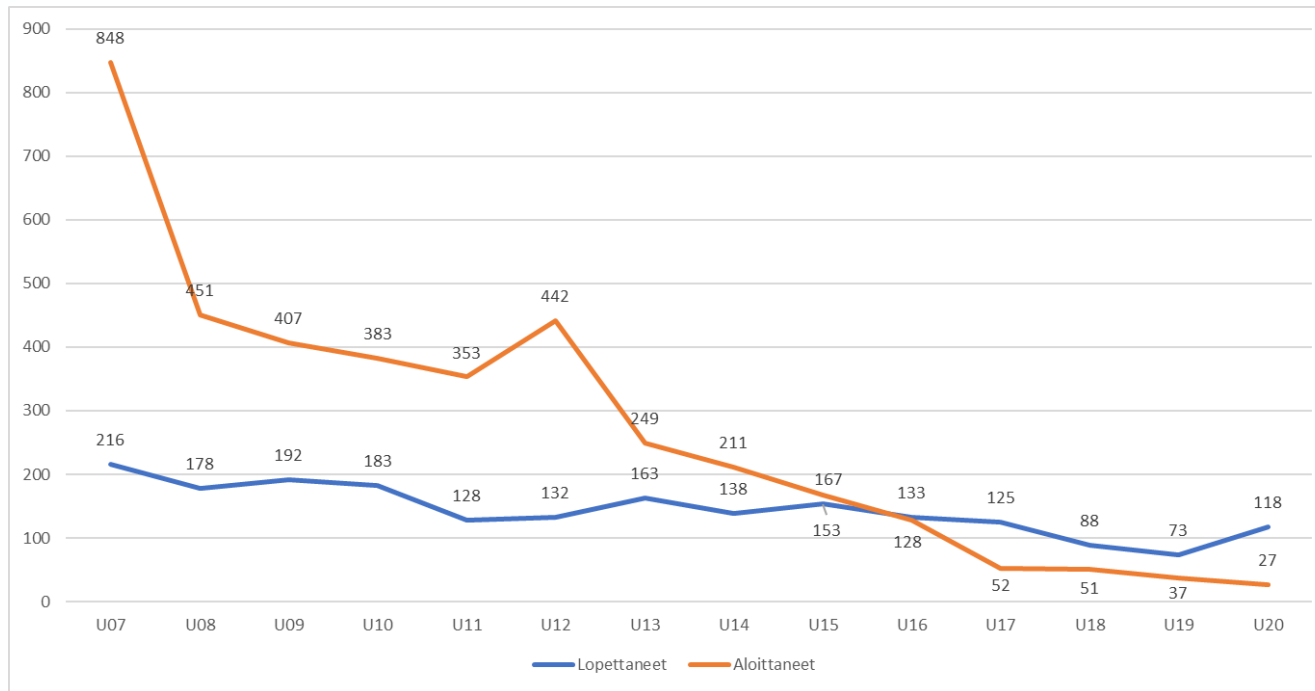
Taustaa

- Tämä yhteenveto tarkastelee koripalloharrastuksen aloittamista, lopettamista ja lajin pariin palaamista sekä koripalloharrastuksen kestoja.
- Lisäksi tarkastellaan miten juniori-ikäluokkien koko muuttuu vuosien saatossa ja kuinka paljon eri ikäisinä pelatessa on lajin parissa kausien vierieessä.
- Tämä selvitys on tehty kausien 2014/15 – 2021/22 lisenssiaineistojen perusteella.

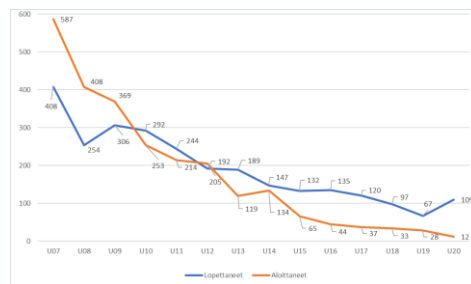

Aloittaneet, palanneet ja lopettaneet 2014/15 -2021/22

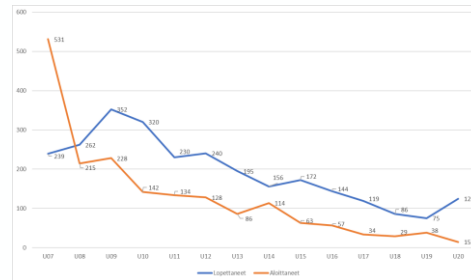
Aloittaneiden* ja lopettaneiden lukumäärät ikäluokittain | pojat 2020/21 – 2021/22

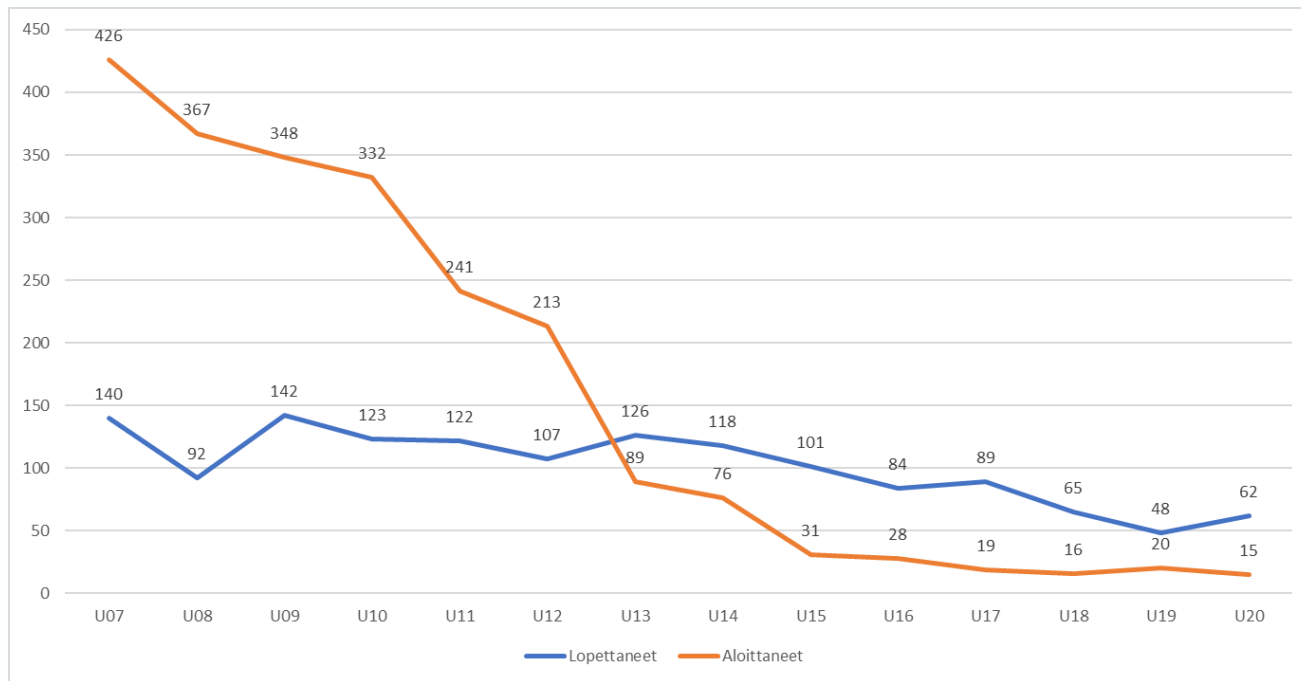
2018/19 – 2019/20:

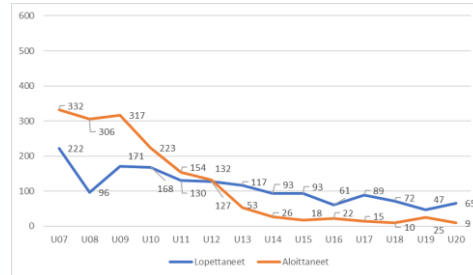
2019/20 – 2020/21:

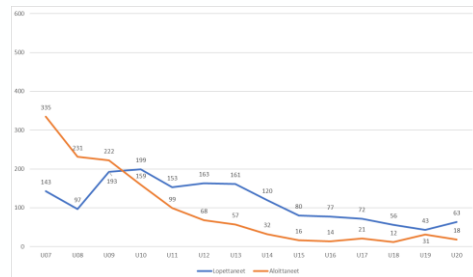
Aloittaneiden* ja lopettaneiden lukumäärät ikäluokittain | tytöt 2020/21–2021/22

2018/19 – 2019/20:

2019/20 – 2020/21:

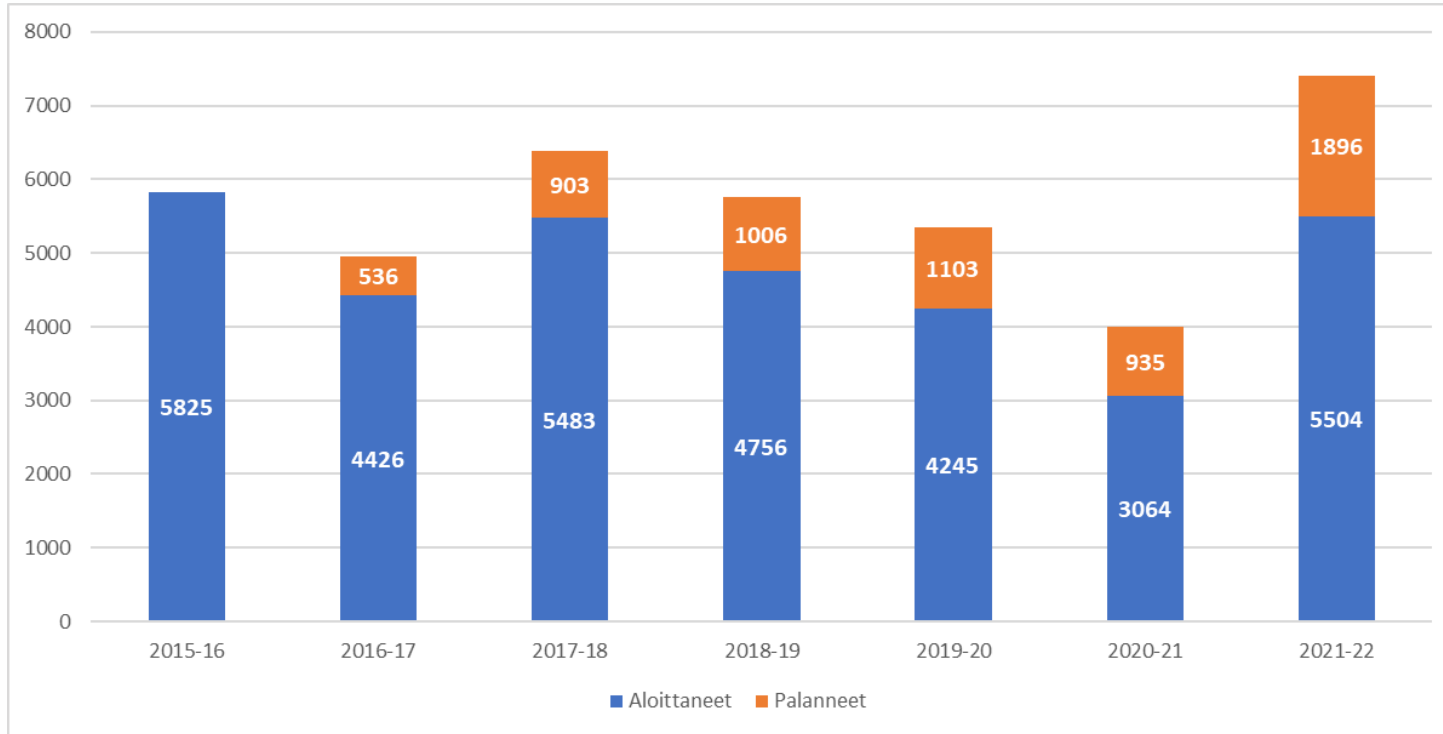

Aloittaneiden* ja lopettaneiden lukumäärät ikäluokittain

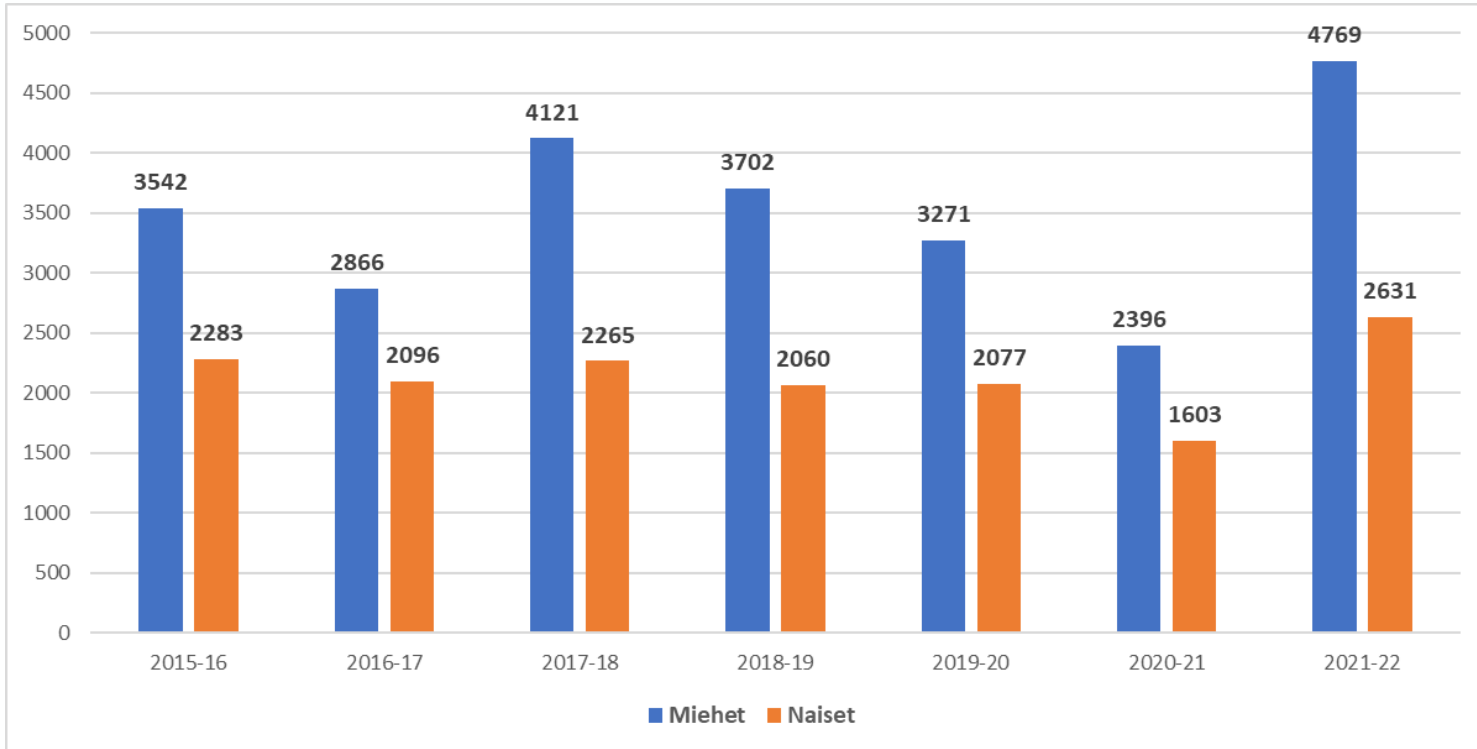
- Uusien ja lopettaneiden pelaajien suhde ikäluokittain on vaihdellut suuresti viime vuosien aikana
 - Kaudella 2019/20 lopettaneiden pelaajien määrä ylitti aloittaneiden määrän tytöissä vasta U13-ikäluokassa alkaen ja pojissa U10- ja U11-ikäluokassa ja ”pysyvästi” U13-ikäluokasta alkaen.
 - Kaudella 2020/21 korona muutti tilanteen ja lopettaneita oli tytöissä enemmän kuin aloittaneita jo U10-ikäluokasta alkaen ja pojissa dramaattisesti jo U8-ikäluokasta alkaen.
 - Toinen iso käänne nähtiin tällä kaudella, kun aloittaneet ja harrastuksen pariin palanneet täyttivät koripallosaleja. Tällä kaudella lopettaneita oli aloittaneita enemmän tytöissä U13-ikäluokasta alkaen ja pojissa käytännössä vasta U17-ikäluokasta alkaen.
- Nähtäväksi jää mihin vaiheeseen tämä ikäluokat pienenevälle uralle kääntävä käänne jatkossa tulee asettumaan – vai tuleeko se asettumaan

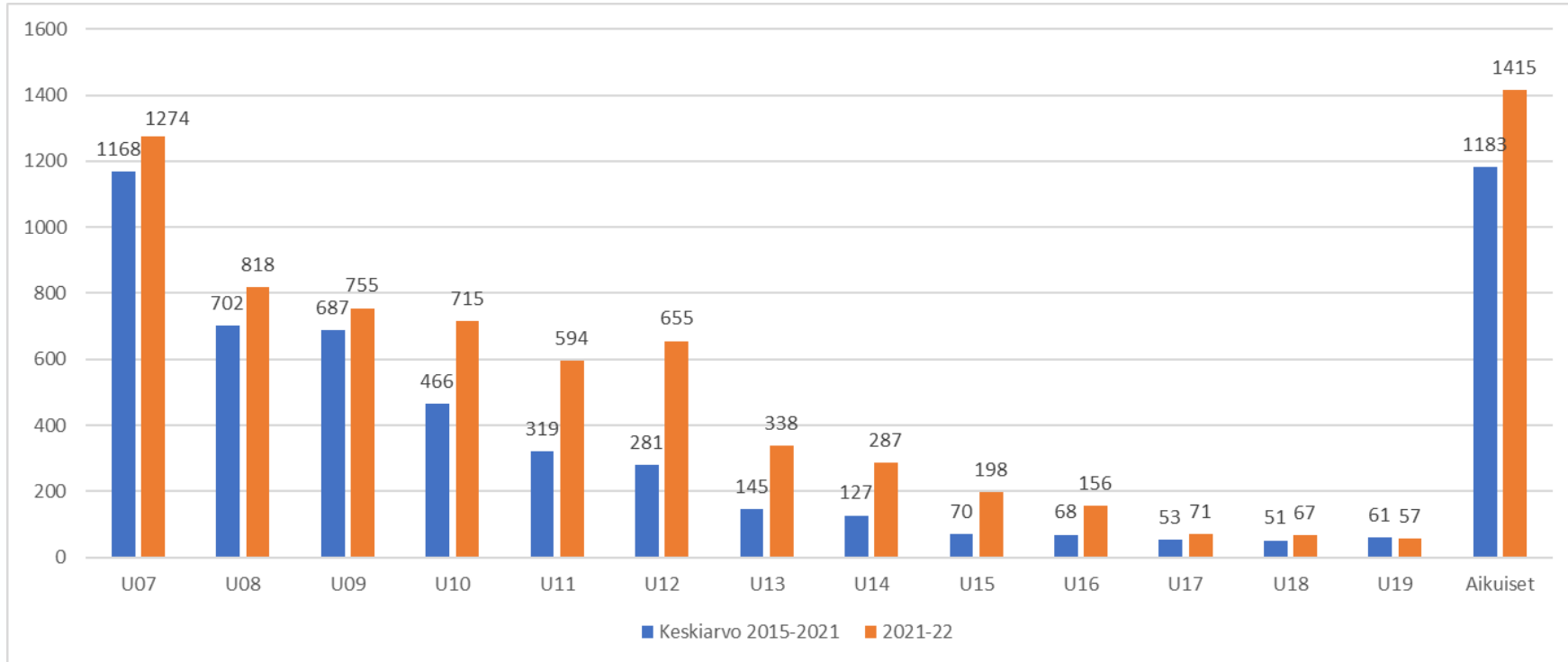
Aloittaneiden ja palanneiden pelaajien lukumäärän kehitys: kaikki

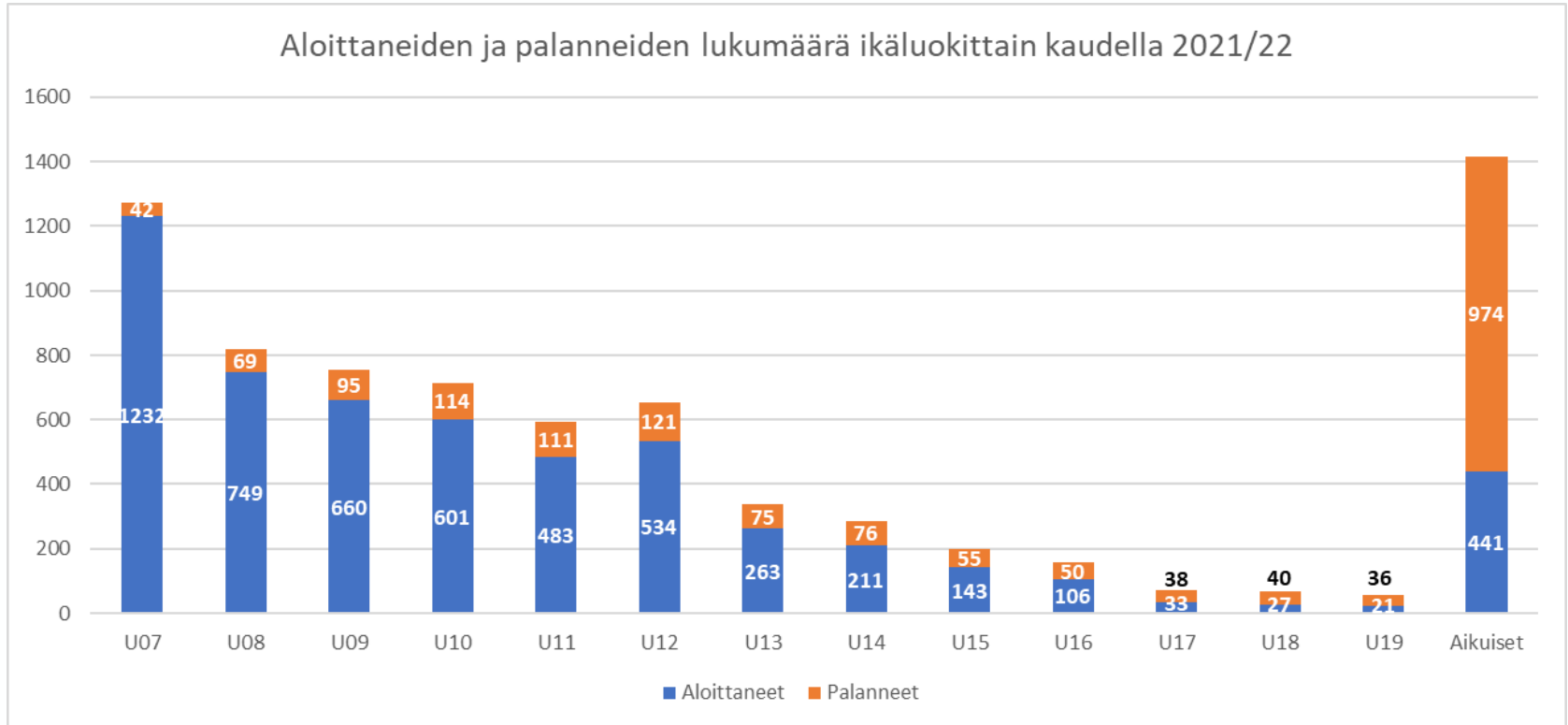
Aloittaneiden ja palanneiden* pelaajien lukumäärän kehitys sukupuolittain

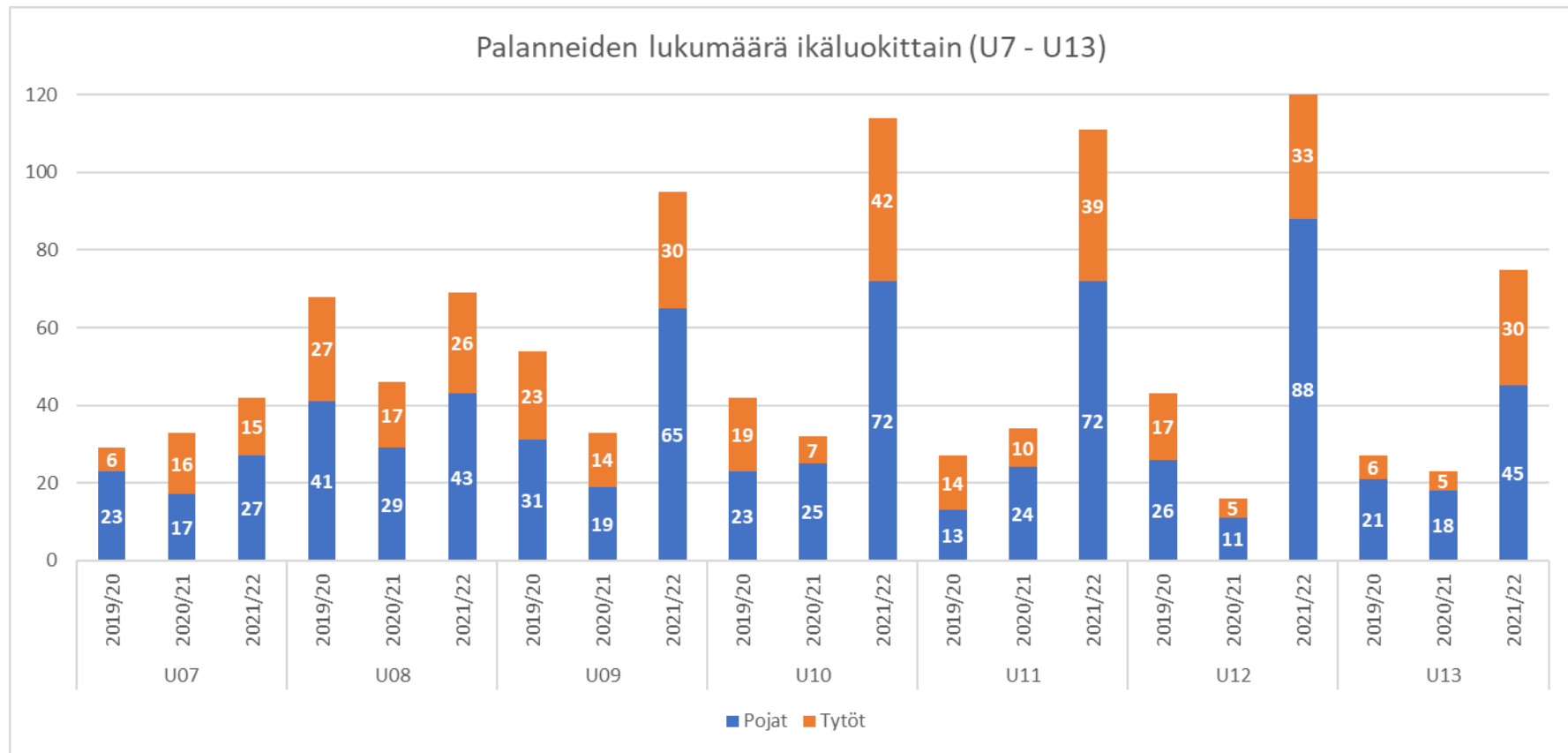
Aloittaneiden ja palanneiden* pelaajien lukumäärän kehitys ikäluokittain

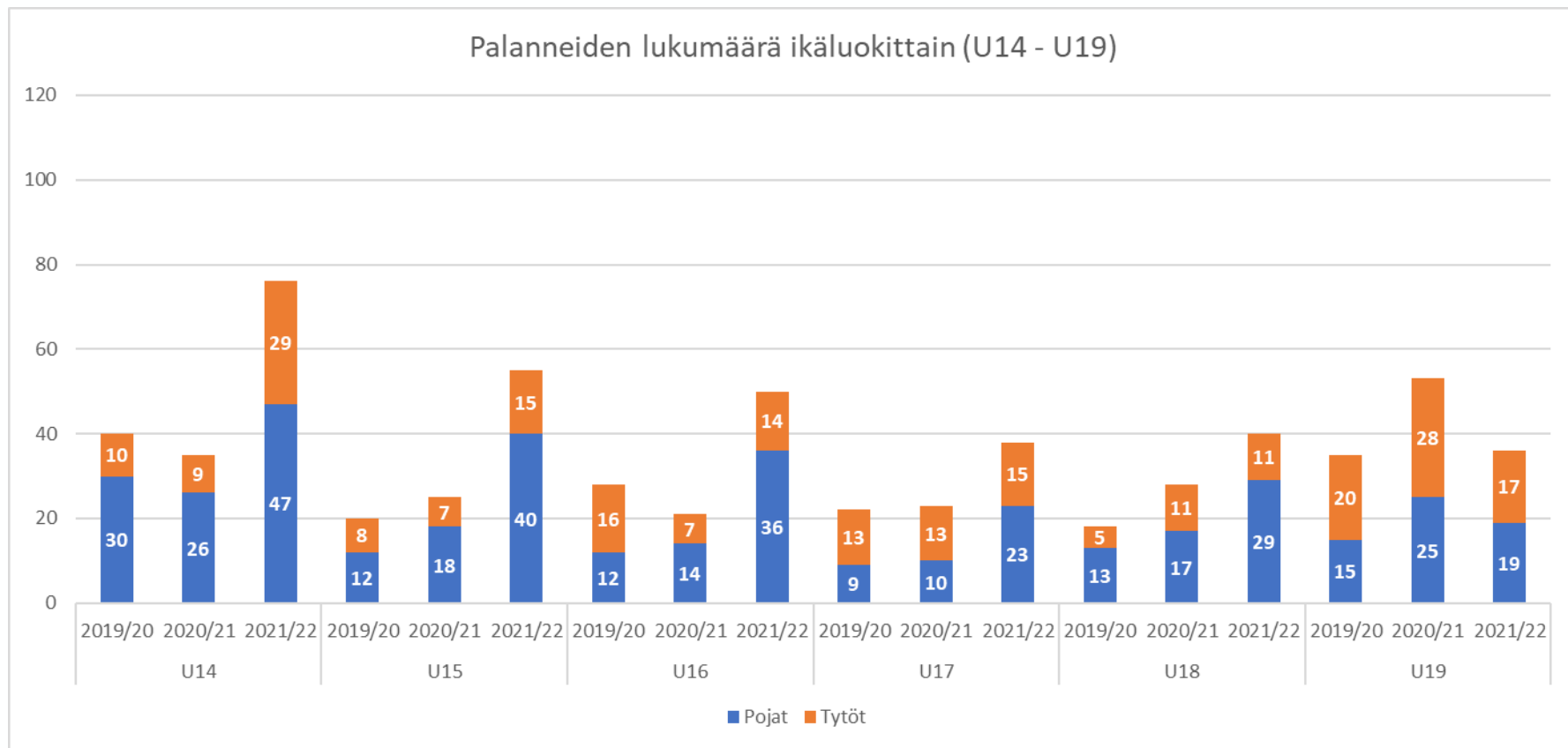
Aloittaneiden ja palanneiden lukumäärä ikäluokittain kaudella 2021/22

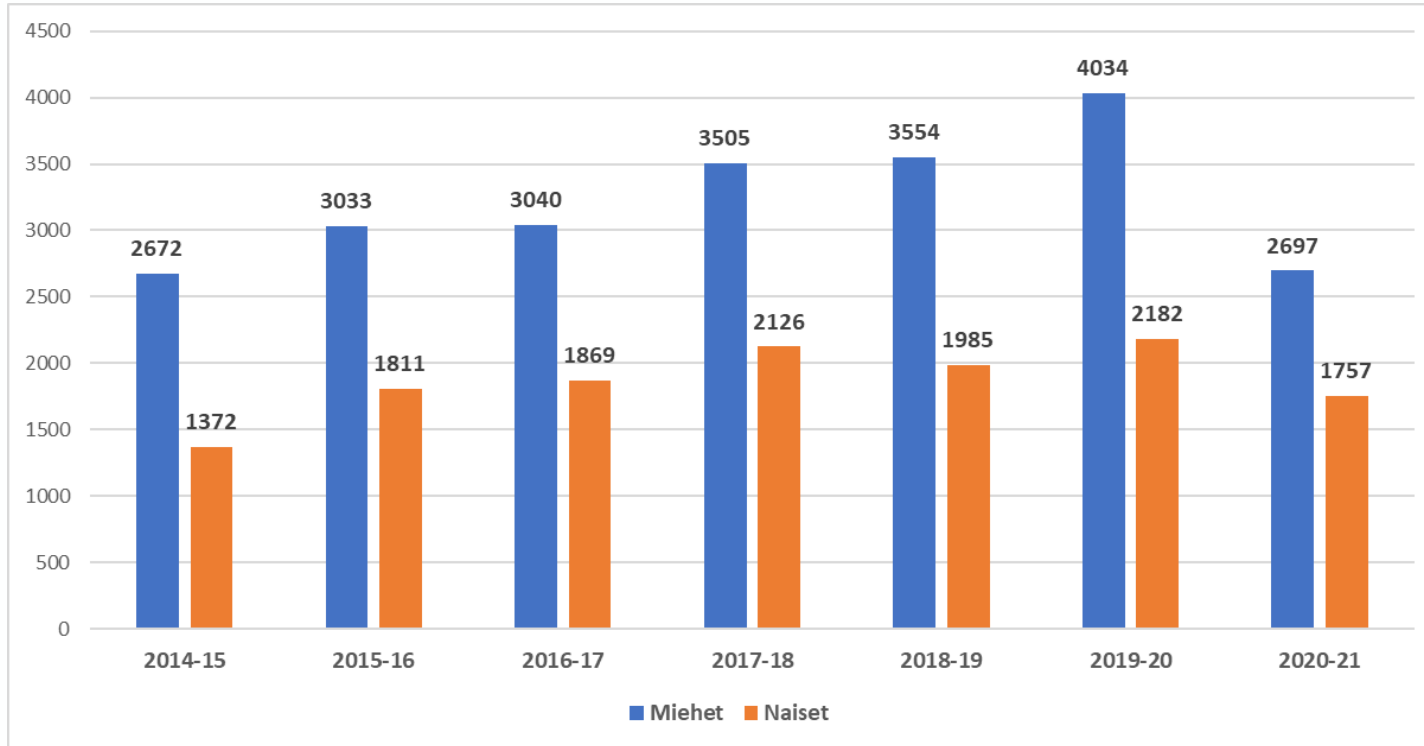
Palanneiden lukumäärä ikäluokittain 2019/20 - 2021/22

Palanneiden lukumäärä ikäluokittain 2019/20 - 2021/22

Lopettaneiden pelaajien lukumäärän kehitys sukupuolittain

Aloittaneet, palanneet ja lopettaneet (1)

- Aloittaneiden (ml. palanneet) pelaajien määrässä tehtiin tällä kaudella seurantajakson ennätys 7400 pelaajaa, jolla ei viime kaudella lisenssiä.
- Kauden määrä ylitti aiemman ennätyksen (2017/18) yli tuhannella pelaajalla ja viime kauden määrän peräti 3400 pelaajalla.
- Näistä "uusista" pelaajista peräti 64% on miehiä/poikia. Tämä selittyy osaltaan juuri poikien pelaajamäärän tippumisella koronakaudella.
- Aloittaneita ja palanneita pelaajia saatiin poikkeuksellisen paljon ikäluokissa U10-U12, mutta selvästi normaalia enemmän myös ikäluokissa U13-U16.

Aloittaneet, palanneet ja lopettaneet (2)

- Erityisen paljon kasvoi lajin pariin palanneiden määrä (1896 kpl). Se kasvoi 72-103% verrattuna kolmeen edelliseen kauteen. Palanneista 1195 (63%) oli koriksen kauden 2019/20 jälkeen lopettaneita.
- Lopettaneiden pelaajien määrä oli tällä kaudella pienempi sitten kauden 2015/16. Tätä selittää osaltaan se, että myös viime kauden pelaajamäärä oli pienin sitten kauden 2014/15.

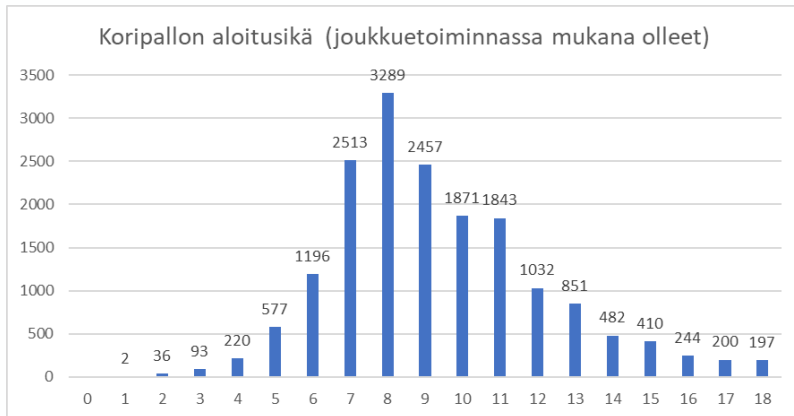
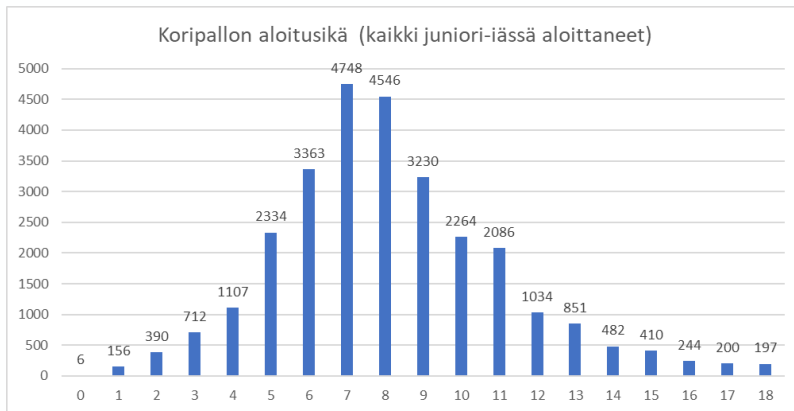
Koripalloharrastuksen aloittamis- ja lopettamisikä

Koripalloharrastuksen aloittamis- ja lopettamisikä

- Liikuntaharrastuksen aloittamisen ja lopettamisen aikaistuminen puhuttaa. Esimerkkinä tästä Helsingin Sanomien [artikkeli](#) kesältä.
- Artikkelissa viitataan [Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa \(LIITU\) -tutkimuksen](#) tuloksiin. Tutkimuksesta on tulossa uusia tuloksia ensi vuodenvaihteessa.
- Seuraavassa on tarkasteltu koripalloharrastuksen aloittamis- ja lopettamisikää lisenssiaineiston (2014 -2022) perusteella.
 - Tämän tarkastelun tulokset eivät ole suoraan vertailukelpoisia LIITU-tutkimuksen kanssa, johtuen erityisesti menetelmäeroista (LIITU on surveytutkimus).

Koripalloharrastuksen aloittamisikä (juniorit)

1.7.2022

Koripalloliitto/Mannonen&Salmikivi

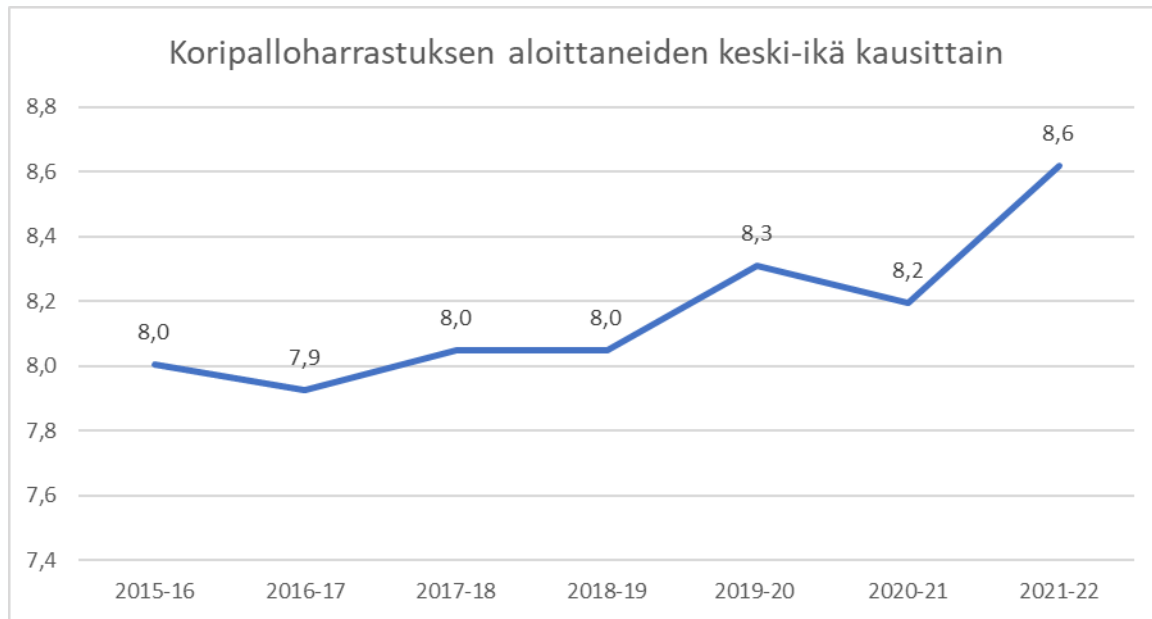
Seuraavassa tarkastellaan juniori-iässä koripalloharrastuksen aloittaneita (2015-2022):

- Koripalloharrastus aloitetaan yleisimmin 7-vuotiaana
- Koripalloharrastuksen keskimääräinen aloittamisikä on 8,1 vuotta
- Joukkuetoiminnassa koripalloa harrastaneiden osalta yleisin aloittamisikä on 8 vuotta
- Joukkuetoiminnassa koripalloa harrastaneiden osalta koripalloharrastuksen keskimääräinen aloittamisikä on 9,3 vuotta.

Aloittamisikä laskettu ensimmäisen lisenssikauden vuodenvaihteessa.

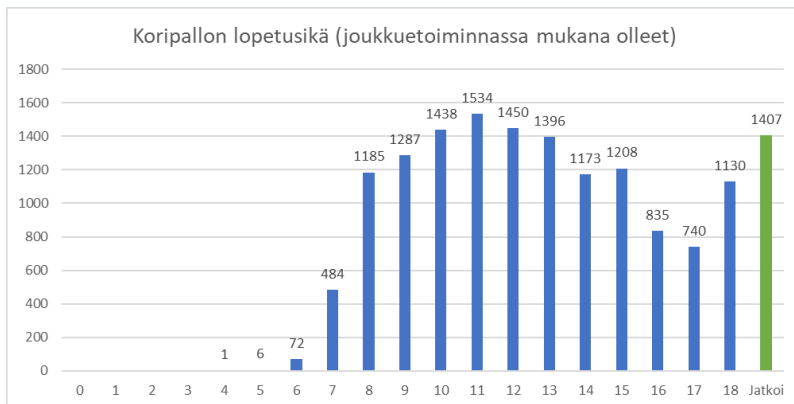
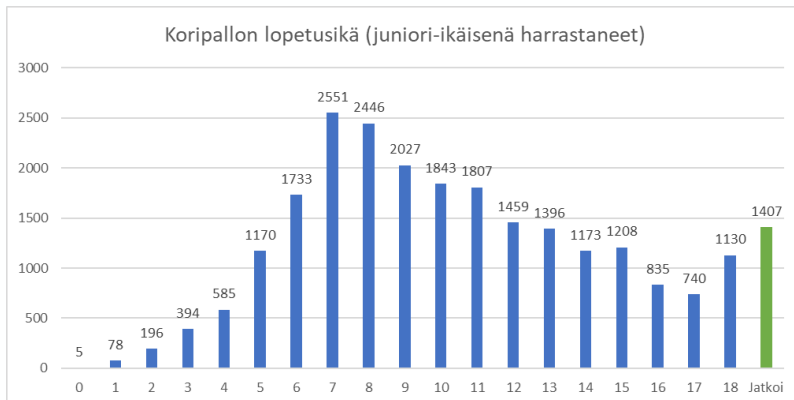
Joukkueissa pelanneiden osalta aloittamisiäksi laskettu ensimmäinen lisenssikausi eli myös mahdollinen ensimmäinen kausi koripallokoulussa.

Koripalloharrastuksen aloittamisikä kausittain

- Koripallon keskimääräinen aloitusikä nousi hieman kahdella edellisellä koronan sotkemalla kaudella
- Tällä kaudella koripallo sai poikkeuksellisen paljon 10+ vuotiaita aloittaneita pelaajia ja se nosti keskimääräisen aloitusiän selvästi aiempaa korkeammalle tasolle

Koripalloharrastuksen lopettamisikä (juniorit)

Seuraavassa tarkastellaan juniori-ikässä koripalloa harrastaneiden lopettamisikää kausilla 2014-2021:

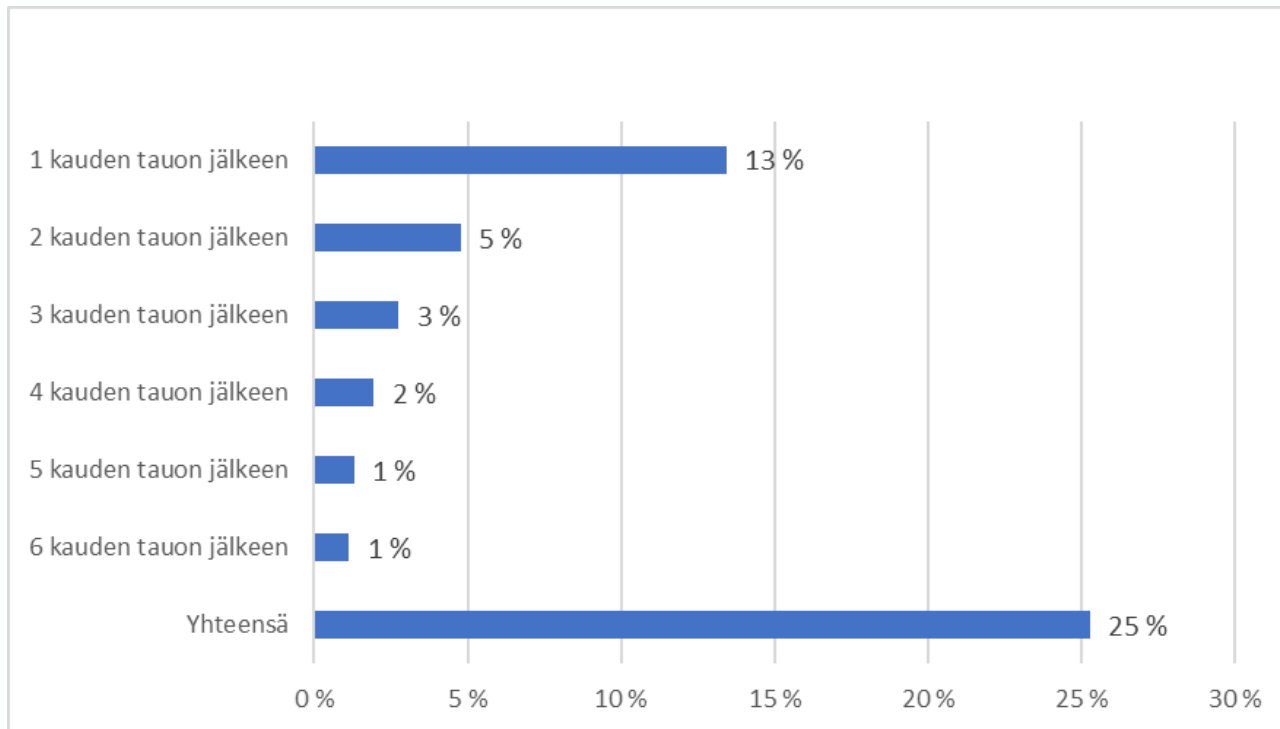
- Koripalloharrastus lopetetaan yleisimmin 7-vuotiaana
- Juniori-ikäisenä koripalloharrastuksen lopettaneiden keskimääräinen lopettamisikä on 10,1 vuotta
- Joukkuetoiminnassa koripalloa harrastaneiden osalta yleisin lopettamisikä on 11 vuotta.
- Joukkuetoiminnassa koripalloa harrastaneiden ja juniori-ikäisenä koripalloharrastuksen lopettaneiden keskimääräinen lopettamisikä on 12,4 vuotta.

Lopettamisikä laskettu viimeisen lisenssikauden vuodenvaihteessa.

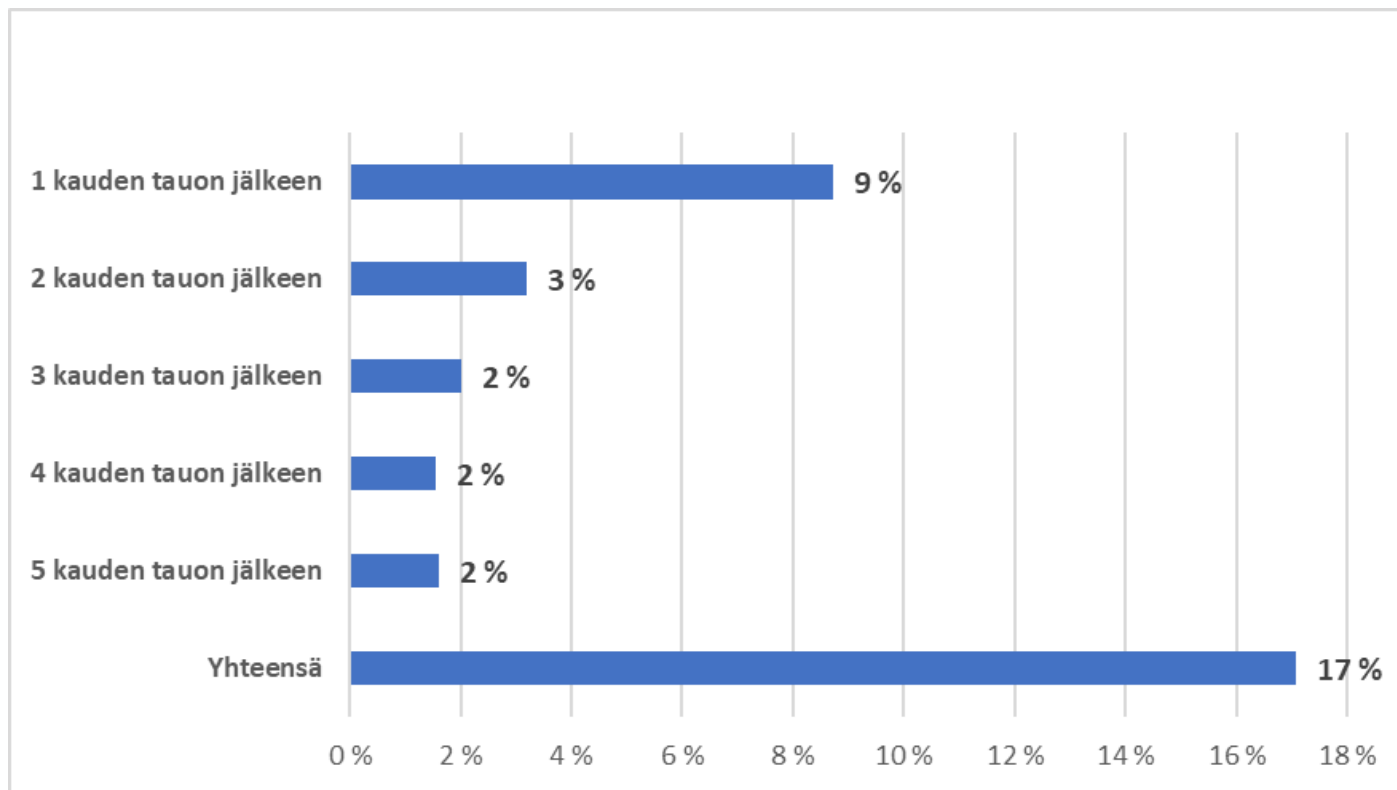
Juniori-ikässä harrastuksen pariin palanneiden osalta laskettu myöhäisin lopettaminen tai harrastuksen jatkuminen aikuisikään asti.

Lajin pariin palaaminen

Kuinka iso osa lopettaneista pelaajista palaa koripallon pariin myöhemmin?

Kuinka iso osa ensimmäisen kauden jälkeen lopettaneista pelaajista palaa koripallon pariin myöhemmin?

Kuinka iso osa lopettaneista palaa vielä lajin pariin?

- Lopettaneista pelaajista noin neljännes näyttää palaavan lajin pariin myöhemmin.
- Noin 13 prosenttia lopettaneista pelaajista palaa lajin pariin kauden tauon jälkeen.
- Ensimmäisen kauden jälkeen lopettaneiden osalta paluuaste näyttää olevan selvästi pienempi: 9% kauden tauon jälkeen ja 17% seuraavan kuuden kauden aikana.
- Harrastuksen jatkumisella pidemmin kuin yhden kauden on selkeästi lopettamisastetta laskeva ja toisaalta lopettamisen jälkeisen paluun todennäköisyyttä lisäävä vaikutus.

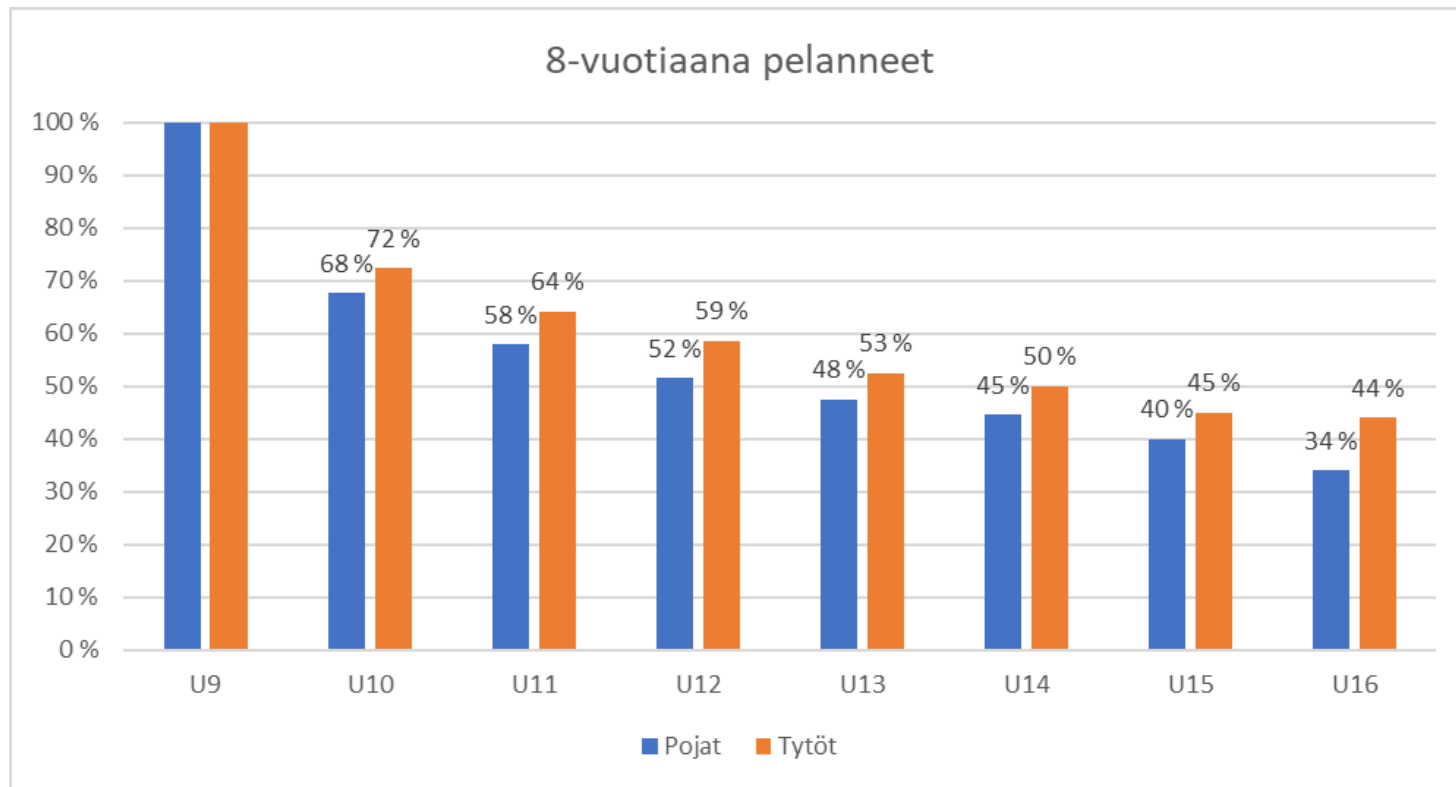
**Kuinka iso osa pelaajista pysyy
koripallon parissa vuosien vierieessä**

Kuinka iso osa pelaajista pysyy koripallon parissa vuosien vierieissä

- Seuraavassa tarkastellaan 2014/15 – 2021/22 lisenssiaineistojen avulla kuinka iso osa 8-vuotiaana, 9-vuotiaana, 10-vuotiaana, 11-vuotiaana ja 12-vuotiaana pelanneista pelaajista pysyy tai palaa lajin parissa kausien vierieissä.
- Kutakin ikäluokkaa seuraavien neljän-viiden kauden osalta tuloksia voidaan pitää varsin luotettavina (historiatietoina), mutta parin viimeisen kauden osalta ne perustuvat vain yhden-kahden ikäluokan toteutumiin ja sisältävät siten suurta epävarmuutta mahdollisista vuosiluokkakohtaisista eroista ja osin koronasta aiheutuneen poikkeustilanteen takia.
- Pelaajien ikä on tässä yhteydessä pelaajien ikä kunkin kauden keskelle ajoittuvassa vuodenvaihteessa.

8-vuotiaana pelanneista koripalloa jatkaneiden osuus*

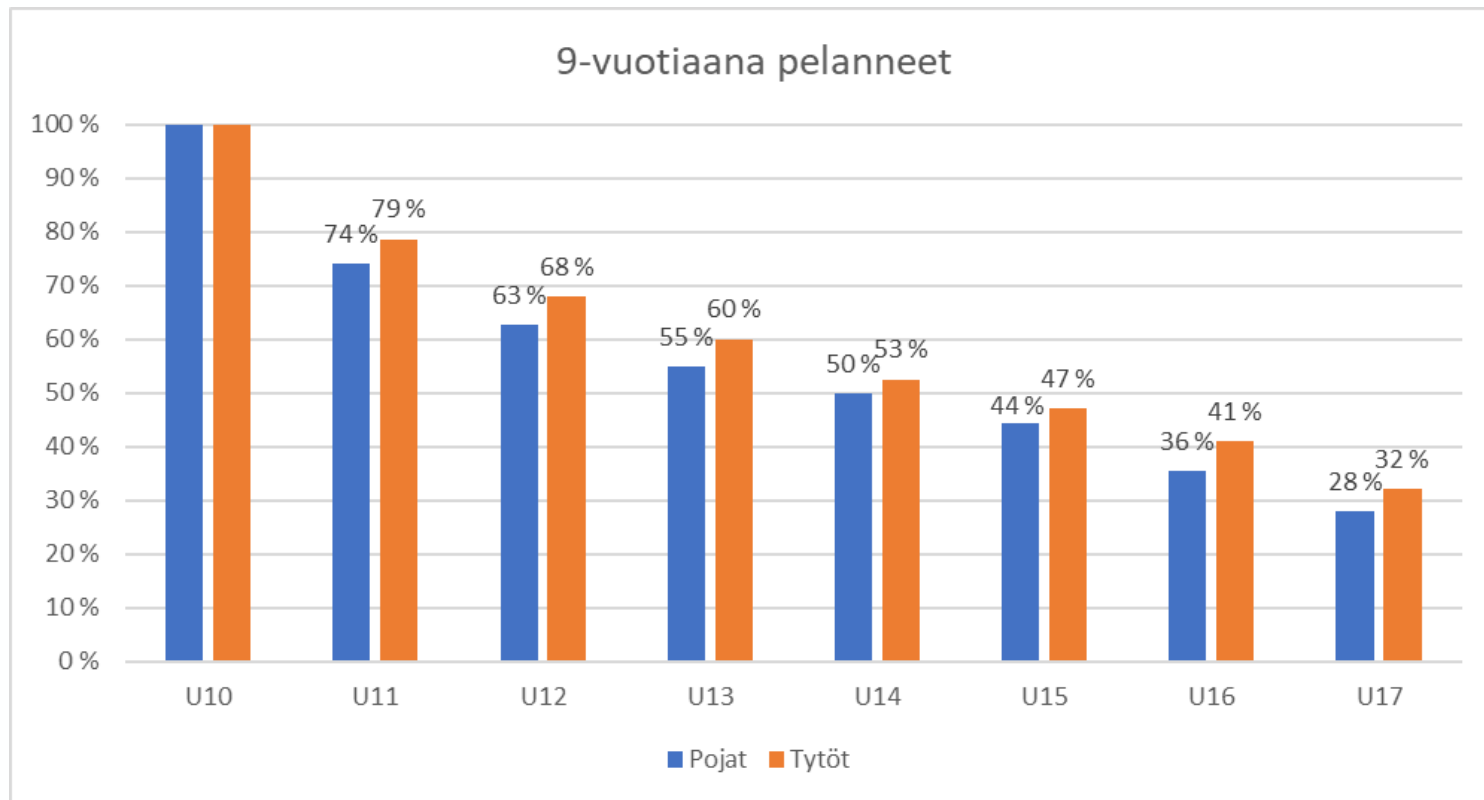

8-vuotiaana pelanneiden harrastuksen jatkuminen

- 8-vuotiaana (U9-ikäluokassa) koripalloa pelaavien määrä tippuu 30 prosenttia heti seuraavaan kauteen mennessä.
- Vähintään kaksi tai kolme kautta lajia harrastaneiden osalta dropout-laskee selvästi ja pelaajien häviäminen lajin parista hidastuu huomattavasti.
- Pojista puolet lopettaa koripallon kolmen-neljän kauden aikana.
- 8-vuotiaana korista pelanneista tytöistä puolet on lopettanut lajin viiden kauden aikana eli U14-ikäluokkaan mennessä.

9-vuotiaana pelanneista koripalloa jatkaneiden osuus*

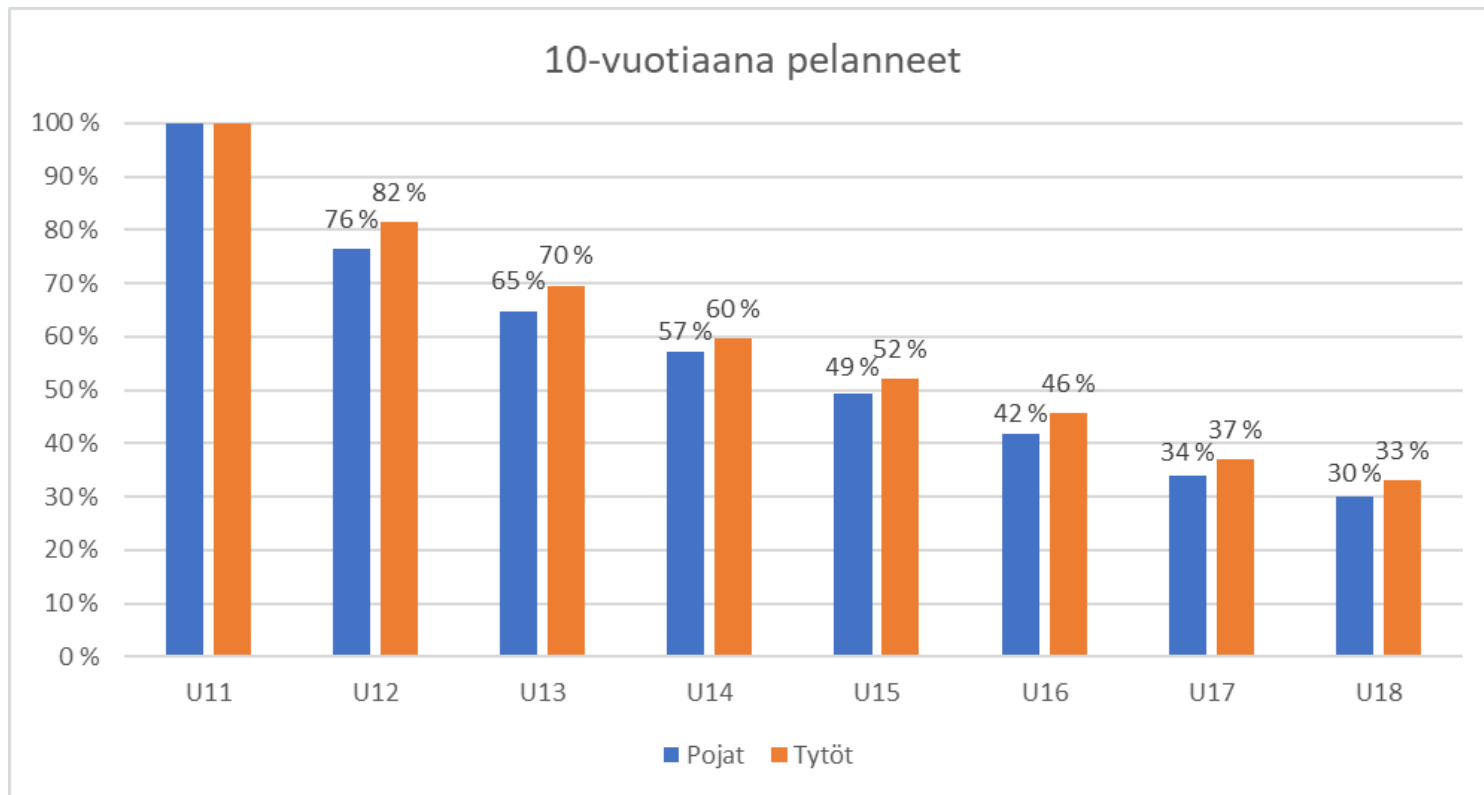

9-vuotiaana pelanneiden harrastuksen jatkuminen

- 9-vuotiaana (U10) koripalloa pelanneista neljännes pojista ja viidennes tytöistä lopettaa lajin seuraavaan kauteen mennessä.
- U11-ikäluokkaan siirryttäessä näistä pelaajista tippuu noin 10 prosenttiyksikköä, mutta sen jälkeen pieneneminen hidastuu.
- 9-vuotiaana pelanneista puolet pojista on jäljellä vielä neljän kauden jälkeen
- U17-ikäluokassa koripalloa pelaa noin 30 prosenttia sitä 9-vuotiaana pelanneista.

10-vuotiaana pelanneista koripalloa jatkaneiden osuus*

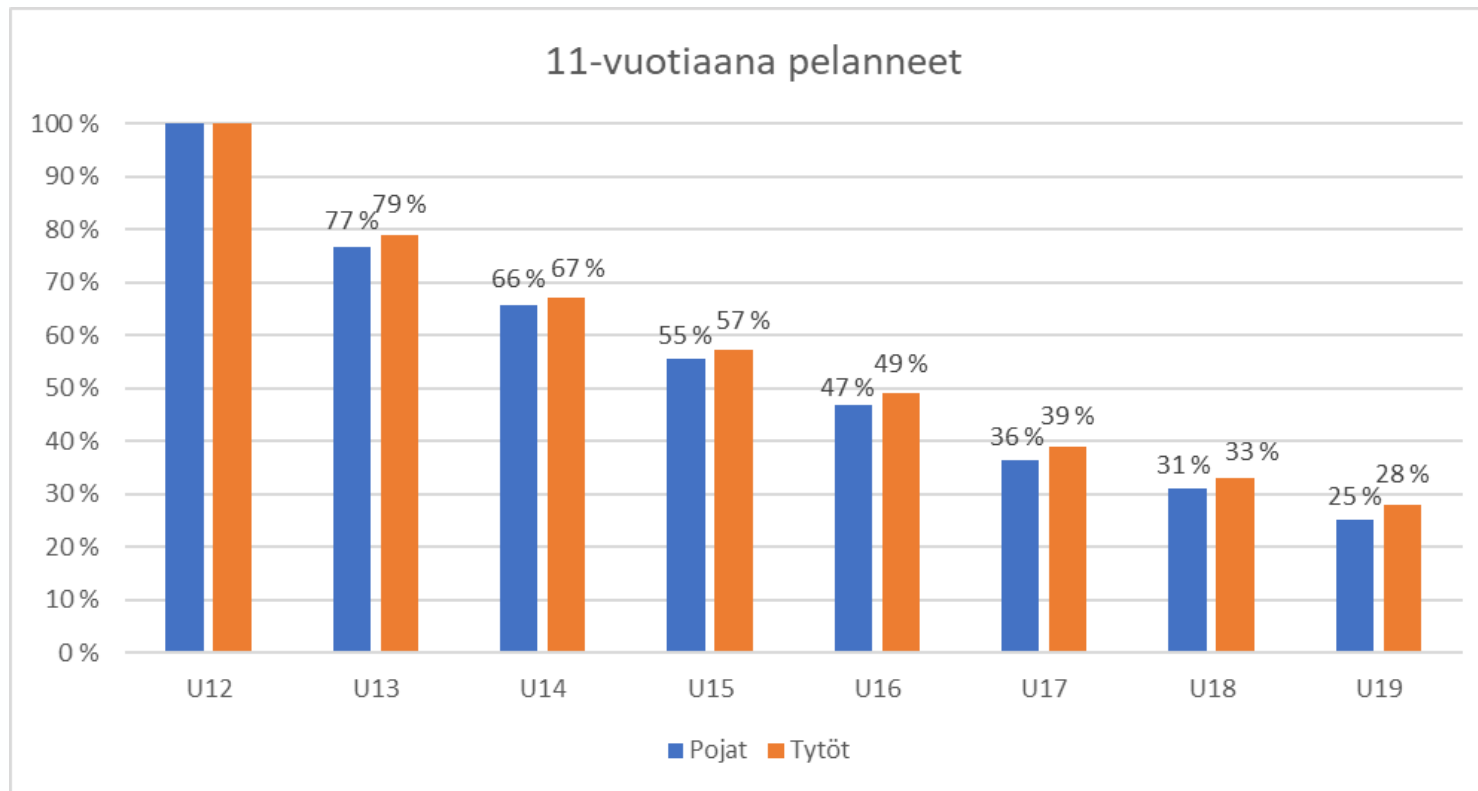

10-vuotiaana pelanneiden harrastuksen jatkuminen

- 10-vuotiaana (U11-ikäluokassa) pelanneiden osalta tyttöjen määrän pieneneminen on nuorempien tavoin poikia hitaampaa.
- Myös 10-vuotiaana pelanneista melkein puolet lopettaa lajin neljän kauden aikana eli U15-ikäluokkaan mennessä.
- 10-vuotiaana pelanneista vajaa kolmannes pelaa korista vielä U18-ikäluokassa.

11-vuotiaana pelanneista koripalloa jatkaneiden osuus*

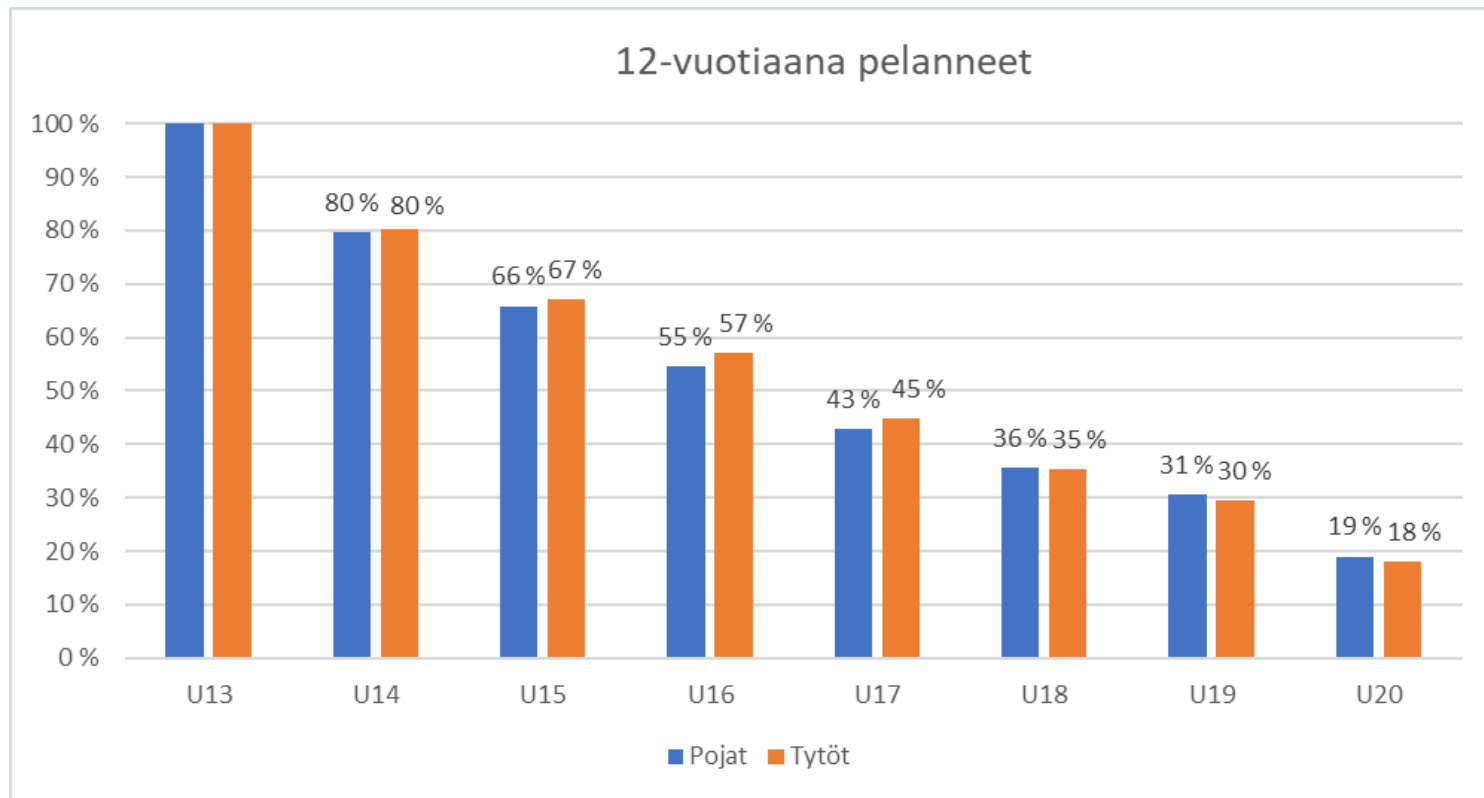

11-vuotiaana pelanneiden harrastuksen jatkuminen

- 11-vuotiaana (U12-ikäluokassa) pelanneista reilut 20% lopettaa lajin seuraavan kauteen siirryttäessä ja pieneneminen jatkuu keskimäärin 10 prosenttiyksikön kausitahtiin seuraavat neljä kautta.
- U12-ikäluokassa pelanneista pelaa koripalloa viimeisellä juniorikaudella (U19) noin 25 prosenttia pojista ja 28 prosenttia tytöistä.

12-vuotiaana pelanneista koripalloa jatkaneiden osuus*

12-vuotiaana pelanneiden harrastuksen jatkuminen

- 12-vuotiaana (U13-ikäluokassa) koripalloa pelanneista jatkavien osuus vähenee seuraavat vuodet melko paljon, mutta väheneminen näyttäisi hidastuvan selkeästi viimeiseen junnukauteen siirryttäessä.
- Viimeisellä junnukaudella (U19) pelaa noin 30 prosenttia koripalloa 12-vuotiaana pelanneista.
- Viimeisen junnukauden jälkeen dropout-% hyppää jälleen korkealle. U13-ikäluokassa pelanneista alle 20 prosenttia pelaa koripalloa ensimmäisellä kaudella junnu-uran jälkeen.

Huomioita

- Koripallossa ylivoimaisesti suurin pelaajakato tapahtuu ensimmäisen kauden jälkeen. Aloittaneista pelaajista melkein puolet lopettaa lajin ensimmäisen kauden jälkeen.
- Dropoutin pieneneminen näkyy vahvasti ikäluokkien koon pienenemisen hidastumisena harrastuksen edetessä.
- 9-11 -vuotiaina pelanneista noin puolet lopettaa seuraavan neljän kauden aikana. Seitsemässä kauden jälkeen pelaajia on jäljellä vajaa kolmannes.

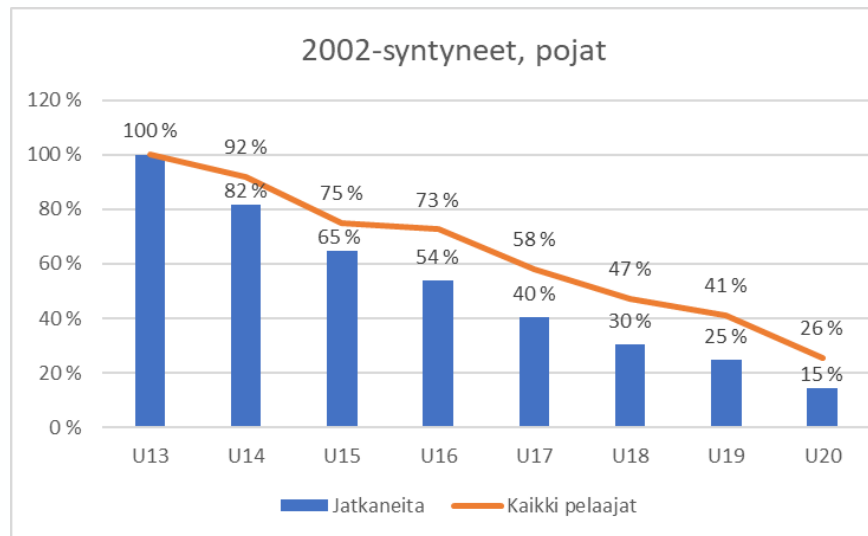
**Miten juniori-ikäluokkien koko
muuttuu vuosien vieressä**

Miten juniori-ikäluokkien koko muuttuu vuosien vieressä

- Seuraavaksi tarkastellaan 2003 – 2007-syntyneiden ikäluokkien osalta miten kyseisten ikäluokkien koko on muuttunut viimeisen kahdeksan kauden aikana ja toisaalta sitä, että kuinka iso osa seurantajakson ensimmäisellä kaudella (2014/15) pelanneista on jatkanut lajin harrastamista yhtämittaisesti tuon kahdeksan kauden aikana.

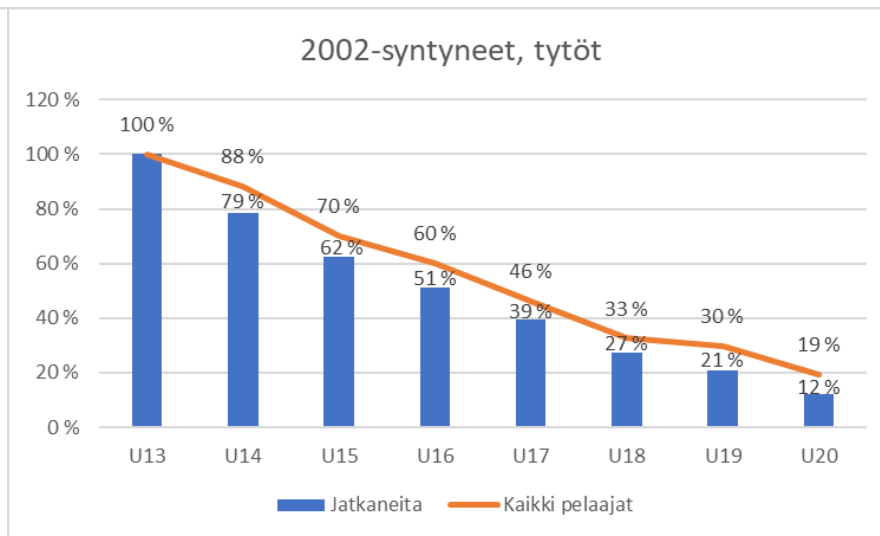
2002-syntyneet

- Ikäluokka pieneni neljännekseen U13-kaudesta aikuissarjoihin matkatessa
- U13-kaudella pelanneista 15 % on pelannut yhtämittaisesti tähän kauteen asti
- Ikäluokka pieneni eniten siirryttäessä U14 -> U15, U16 -> U17 ja junnuiän loputtua.

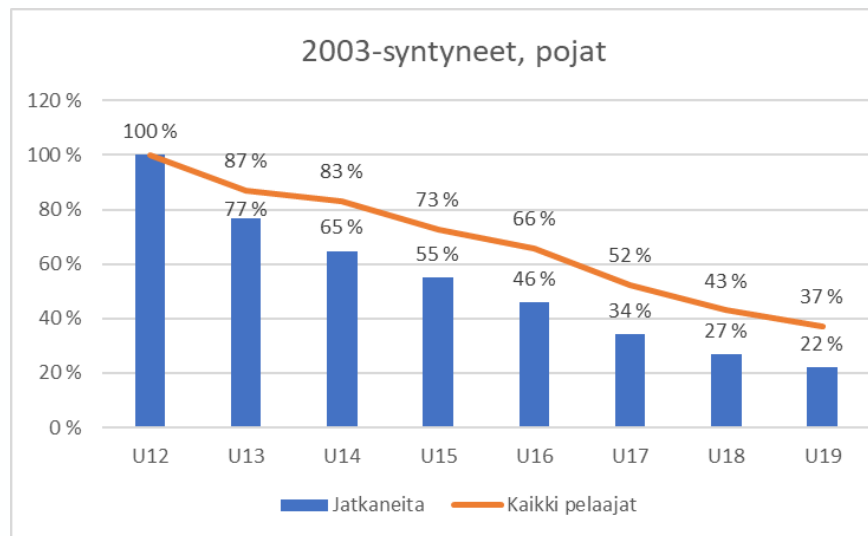
1.7.2022

Koripalloliitto/Mannonen&Salmikivi

- Ikäluokka pieneni viidennekseen U13-kaudesta aikuissarjoihin matkatessa
- U13-kaudella pelanneista 12 % on pelannut yhtämittaisesti tähän kauteen asti ja pelaa koripalloa ensimmäisellä kaudella junnusarjojen jälkeen.

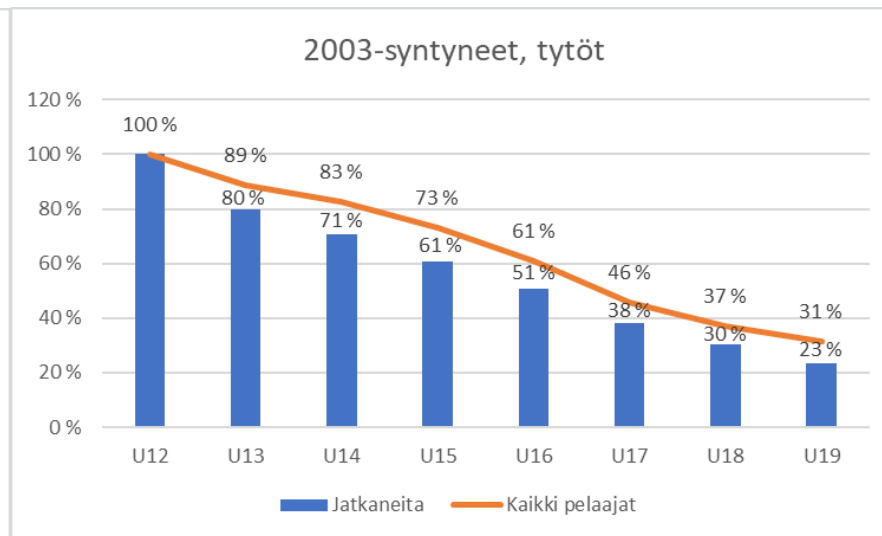
2003-syntyneet

- Ikäluokka on pienentynyt U12-kaudesta kausittaisen laskun ollessa 4-14 prosenttiyksikköä
- U12-kaudella pelanneista 22 % on pelannut yhtämittaisesti viimeiseen juniorikauteen asti
- Ikäluokan koko on viimeisenä juniorikautena 37 % siitä mitä se oli U12-kaudella

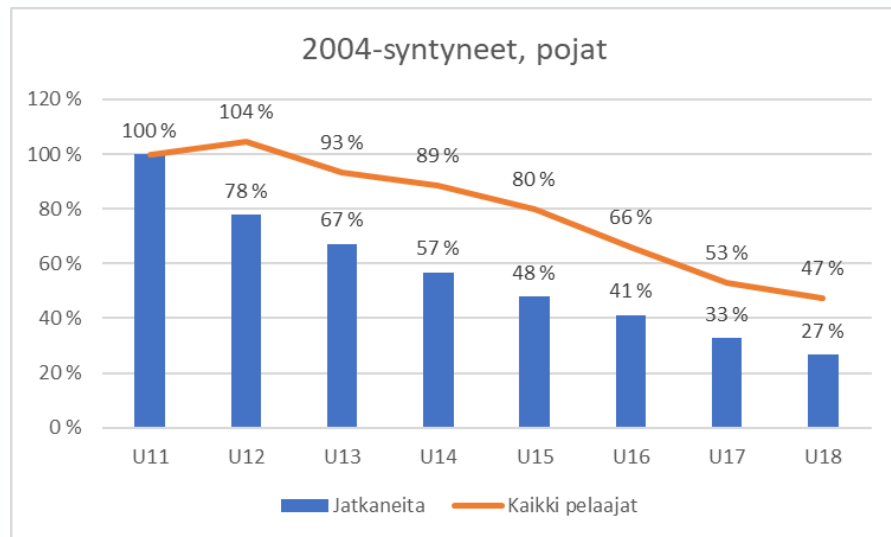
1.7.2022

Koripalloliitto/Mannonen&Salmikivi

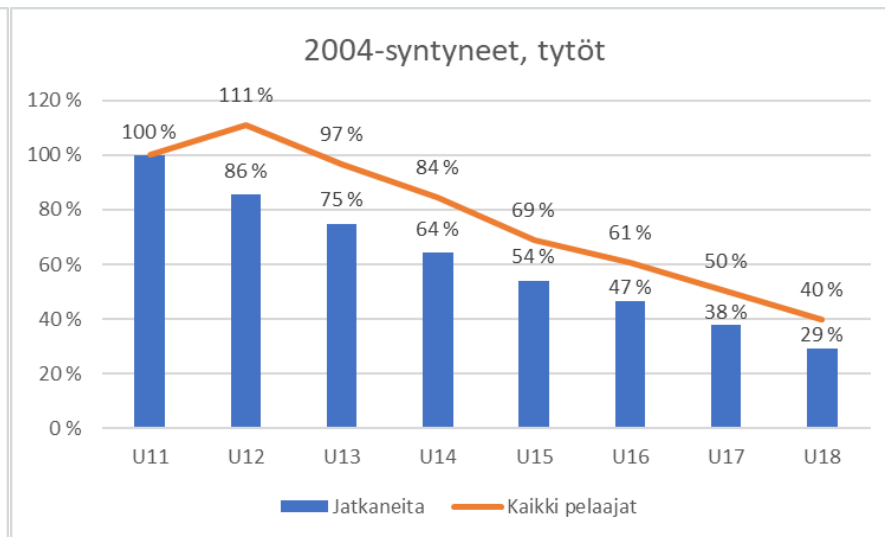

- Ikäluokka on pienentynyt U12-kaudesta kausittaisen laskun ollessa 6-15 prosenttiyksikköä
- U12-kaudella pelanneista 23 % on pelannut yhtämittaisesti viimeiseen juniorikauteen asti
- Ikäluokan koko on viimeisenä juniorikautena 31 % siitä mitä se oli U12-kaudella

2004-syntyneet

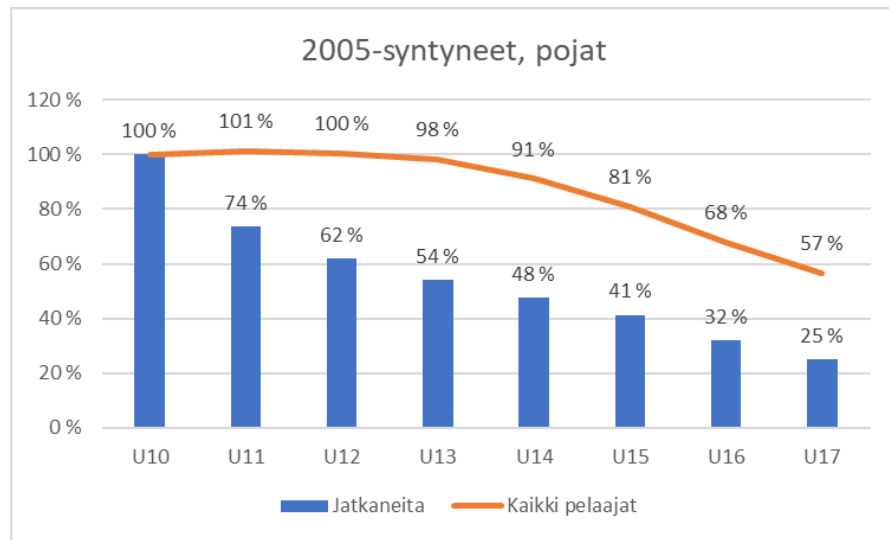

- Ikäluokka kasvoi U12-kauteen siirryttäessä, mutta on sen jälkeen laskenut vuosittain, laskun ollessa suurinta siirryttäessä U15 -> U16
- U11-kaudella pelanneista 27 % on pelannut yhtämittaisesti U18-kauteen asti, ikäluokan koon ollessa tällä kaudella melkein puolet U11-kauden tasosta.

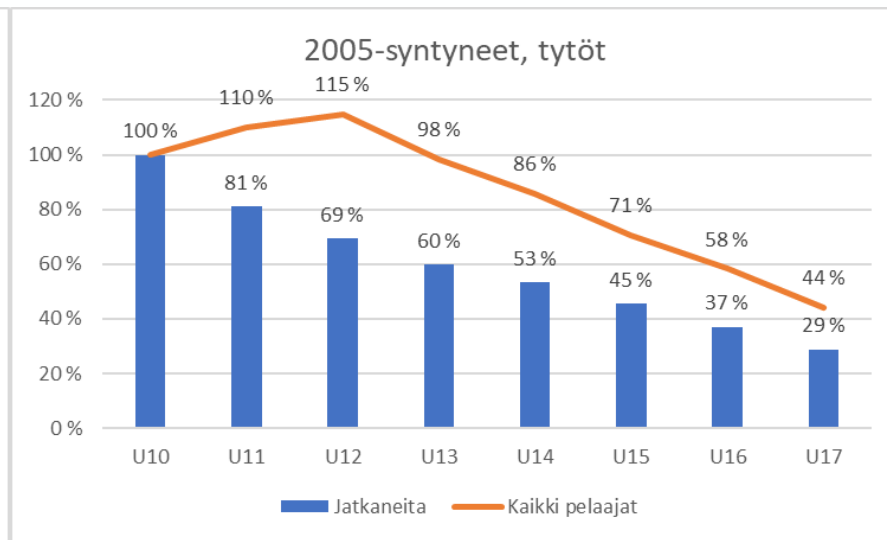

- Ikäluokka kasvoi vielä selvästi U12-kauteen siirryttäessä, mutta on sen jälkeen laskenut vuosittain, laskun ollessa suurinta seuraavat kolme kautta
- Tyttöjen ikäluokka on rakentunut matkan varrella poikia enemmän U11-kaudella pelanneisiin.

2005-syntyneet

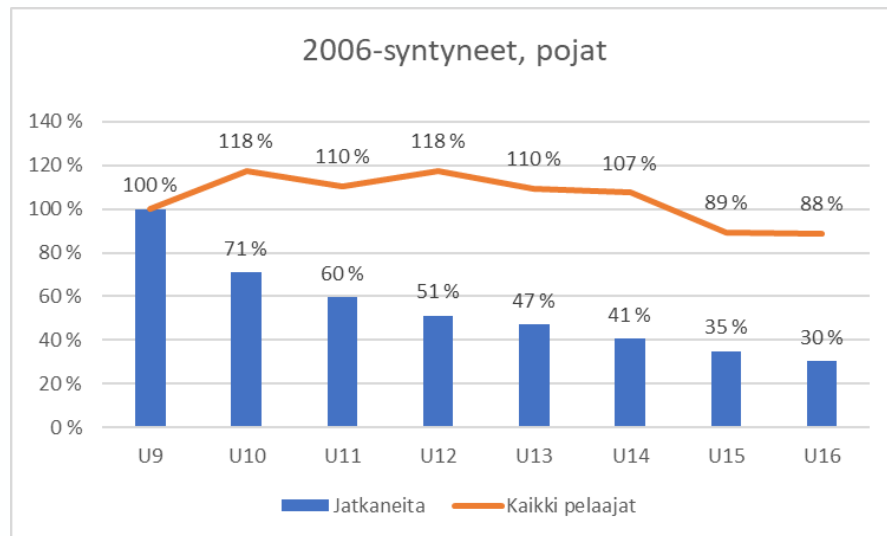

- Ikäluokka pysyi käytännössä saman kokoisena läpi kaudet U10-U13, aloittaneiden ja lopettaneiden kausittaisen määrän ollessa samalla tasolla.
- U10-kaudella pelanneista 25 % on pelannut yhtämittaisesti U17-kauteen asti, ikäluokan koon ollessa tällä kaudella 57 prosenttia U10-kauden tasosta.

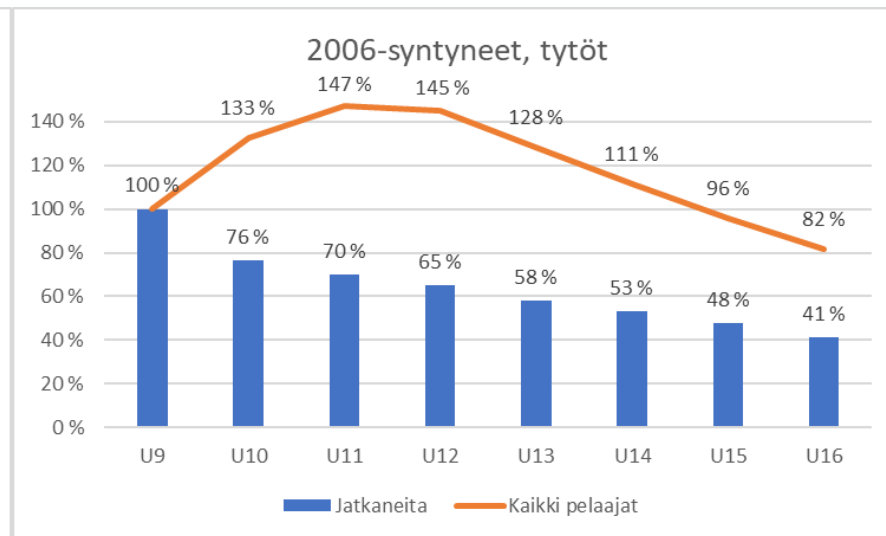

- Ikäluokka oli suurimmillaan U12-kaudella, mutta on pienentynyt sen jälkeen selvästi poikia nopeammin.
- U10-kaudella pelanneista 29 % on pelannut yhtämittaisesti U17-kauteen asti, ikäluokan koon ollessa tällä kaudella 44 prosenttia U10-kauden tasosta.

2006-syntyneet

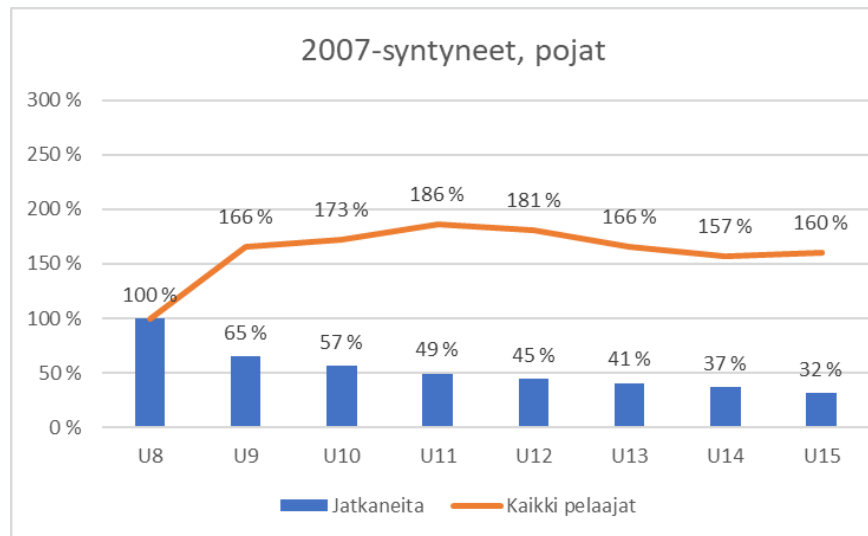

- Ikäluokka oli suurimmillaan U10- ja U12-kausilla, mutta melko lähellä sitä tasoa myös U11, U12 ja vielä U13-kaudellakin.
- Koronakausi laski ikäluokan pelaajamäärä selvästi, mutta tällä kaudella se on jotakuinkin viime kauden tasolla.

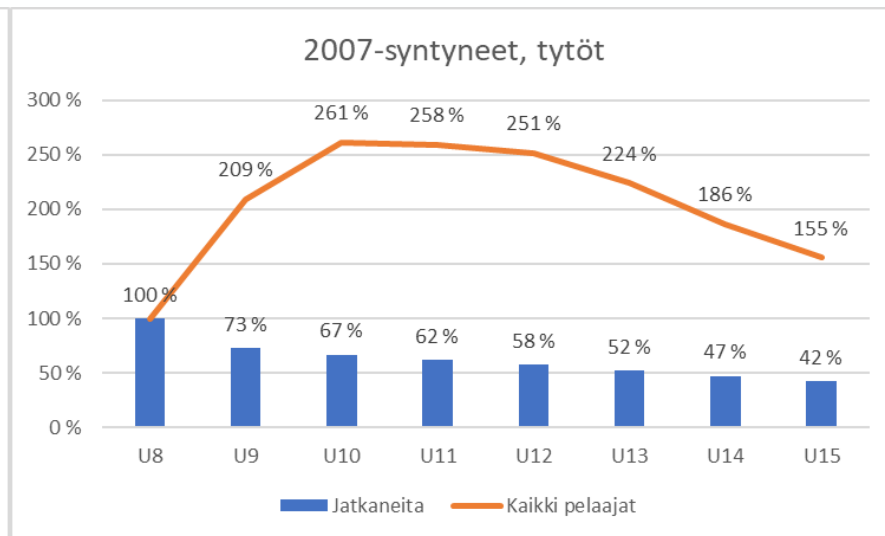

- Ikäluokka oli suurimmillaan U11- ja U12-kausilla.
- Tämän kauden (U16) pelaajista puolet on pelannut korista yhtämittaisesti vähintään U9-kaudesta alkaen.

2007-syntyneet

- Ikäluokka oli suurimmillaan U11-kaudella.
- U8-kaudella pelanneista 35% lopetti U9-kaudelle siirryttäessä, mutta viimeiset neljä kautta pelaajia on "tippunut kydistä" enää noin 20 pelaajan kausitahtia.
- Ikäluokka kasvoi tällä kaudella (U15-kausi)!

- Ikäluokka oli suurimmillaan U10- ja U11-kausilla.
- U8-kaudella pelanneista peräti 42 prosenttia on pelannut kaikkien kahdeksan kauden ajan U15-kauteen asti. Heistä U9-kauteen jatkaneista peräti 74 % on pysynyt koriksen parissa siitä asti.

Huomioita

- Koripallossa ei selkeää ikävaihetta, jolloin pelaajamäärä olisi suurimmillaan. Seurantajakson 8 kauden aikana suurin ikäluokka on vaihdellut U9 – U12 välillä
 - Kaikki pelaajat huomioiden suurin ikäluokka on ollut kaksi viimeistä kautta U12. Useimmiten (neljä kertaa) suurin ikäluokka on ollut kuitenkin U10. Kertaalleen suurin on ollut U9- ja U11-ikäluokka.
 - Pojissa U12 on ollut suurin ikäluokka kaksi viimeistä kautta. U10 on ollut suurin ikäluokka kolme kertaa, U11 kaksi kertaa ja U9 kerran.
 - Tytöissä suurin ikäluokka on ollut useimmiten U10 (4 kertaa). U11 on ollut suurin kolme kertaa ja U09 kerran.

Yhteenveto

Yhteenveto ja pohdittavaa (1)

- Koripallossa ei selkeää ikävaihetta, jolloin pelaajamäärä olisi suurimmillaan. Suurin ikäluokka on kausittain vaihdellut U09 – U12 -ikäluokkien välillä.
- Lopettaneista pelaajista noin neljännes näyttää palaavan lajin pariin myöhemmin. Lajin lopettava pelaaja ei ole lajin näkökulmasta menetetty tapaus. Voisiko tämän huomioida paremmin seurojen toiminnassa?
- Harrastuksen jatkumisella pidemmin kuin yhden kauden on selkeästi lopettamisastetta laskeva ja toisaalta lopettamisen jälkeisen paluun todennäköisyyttä lisäävä vaikutus. Ymmärretäänkö ensimmäisen kauden merkitys seuroissa riittävästi?

Yhteenveto ja pohdittavaa (2)

- Koripallossa ylivoimaisesti suurin pelaajakato tapahtuu ensimmäisen kauden jälkeen. Aloittaneista pelaajista melkein puolet lopettaa lajin ensimmäisen kauden jälkeen.
- 9-11 -vuotiaina pelanneista noin puolet lopettaa seuraavan neljän kauden aikana. Seitsemän kauden jälkeen pelaajia on jäljellä vajaa kolmannes.

Kiitos!

SUOMEN
KORIPALLOLIITTO